



Årsplan

2021 - 2022

Blomli barnehage



Godkjent av SU i Blomli barnehage den 22.06.2021



Innledning

Om barnehagen

Formål og innhold

Omsorg

Lek

Læring

Danning

Vennskap og fellesskap

Mangfold og gjensidig respekt

Medvirkning

Foreldresamarbeid

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Tilvenning

Overgang barnehage-skole

Eksternt samarbeid

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Digital praksis

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunale satsingsområder

Planleggingsdager

Innledning

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarn og barnegruppa.

Barnehagens arbeidsmåter skal bidra til å realisere rammeplanen.

Barneperspektivet skal være bærende i det daglige arbeidet og ved valg og gjennomføringer av tema og prosjekter.

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til.

Årsplanen vår skal vise hvordan barnehagen jobber for å innfri kravene for innhold og oppgaver fastsatt i Lov om barnehage og rammeplan for barnehagene.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder:

- Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling.
- Barna skal få en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring og gjennom bruk av naturen i lek og uteliv hele året.
- Barnehagen skal ha fokus på det psykososiale barnehagemiljøet

Om barnehagen

Innledningsvis vil vi i Blomli barnehage takke dere foreldre for den tillit dere viser oss ved å overlate barna deres til oss. Vi voksne i barnehagen vil gjøre vårt beste i samarbeid med dere for å gi barna et godt pedagogisk tilbud. Blomli barnehagen er plassert i Øvre Hamna, og ligger nær Finnsnes barneskole, Finnsnes ungdomsskole, Distriktmedisinsk senter, og i gangavstand til skogen, fjæra og Finnsnes sentrum. Det betyr at vi kan bruke nærområdene aktivt i våre aktiviteter. Barnehagen åpnet 28. januar 2013 og barnehage eies og drives av Senja kommune. Barnehagen er tilknyttet virksomhetsområde Barnehager Senja fastland. Det er en barnehage i to etasjer med 60 barnehageplasser, og som gir tilbud til barn i alderen 1 – 6 år. Byggets utforming gir mulighet for fleksibel drift når det gjelder sammensetning av barnegruppene. For de minste barna er omsorg knyttet til dagliglivet en viktig del av arbeidet og trivselen. Det pedagogiske arbeidet blir i starten mye knyttet til de daglige rutiner. Etter hvert som barna blir trygge i barnehagen vil nærområdene bli mer brukt. Vi arbeider ut fra at det er den voksne som har det fulle og hele ansvaret for at barnet har det godt, at det får gode opplevelser gjennom omsorg og utfordringer, og at det får utfolde seg etter egne behov og forutsetninger. Dette året ser det ut til at det er barn med 8 ulike morsmål i barnehagen. Personalet er opptatte av barnas ve og vel, og ser barnas behov. Vi er heldige som har et personale som trives ute hele året.

1. etasje kaller vi Marilhøna Tlf. nr. 469 10 192, tlf.nr. 482 31 554

2. etasje kaller vi Maurtua Tlf. nr. 469 10 462, tlf.nr. 482 31 426

Styrer tlf.nr 48108706

Årsplanen gjelder fra 1 september 2021 til 30 august 2022

Formål og innhold

Omsorg

Personalet skal:



- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse.
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Alle barna har en kontaktperson i barnehagen, og vil ha tilknytning til en gruppe.
- Barna gis ro og tid til å få bli trygg i sin gruppe, sammen med trygge voksne.
- Personalet hilser på barnet med navn når det kommer i barnehagen.
- Personalet er til stede for barna, enten aktivt eller passivt, slik at barnet føler trygghet og kan søke støtte ved behov.
- Har eget soverom, med sovekrybber og rutiner for å følge opp de som sover.
- Alle avgjørelser som berører barn, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn.
- Personalet skal legge til rette for at alle opplever å ha noen å leke med og har lekevenner ved å danne små grupper og ha felles opplevelser.
- Barnets følelsesmessige reaksjoner og uttrykk blir tatt på alvor
- Barnet blir møtt med anerkjennende kommunikasjon

Lek



Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Leker og utstyr står tilgjengelig for barna
- Barna har mye tid til lek med tett tilstedeværelse av trygge voksne
- Personalet hjelper barn som ikke deltar i lek, står utenfor eller forstyrrer andres lek til å utvikle handlingsmønstre for god samhandling med andre
- Personalet er med å utvikle leken på barnas premisser
- Vi deler barna inn i lekegrupper
- Vi skaper felles opplevelser og erfaringer for å utvikle leken.

Læring

Personalet skal:

- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi deler barna inn i mindre grupper, og tilrettelegger tema og samlinger i forhold til alder og modenhet
- En gang i uken har vi førskoleklubb for de eldste, der vi holder på med skoleforberedende aktiviteter
- Bruke nærmiljøet aktivt, for eksempel skogen, fjæra, biblioteket, lekeparken og barneskolens uteområde for varierende opplevelser
- Spontane og engasjerte voksne som tar barnas nysgjerrighet og undring på alvor
- Reflektere og skape forståelse sammen med barna
- Anerkjenne barns undring, nysgjerrighet og kreativitet ved at vi følger opp barnas innspill.

Danning

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gi barna felles opplevelser og erfaringer gjennom temaarbeid, lekegrupper og turer for å danne grunnlag for hvordan man skal være, snakke og hva man kan gjøre i ulike sammenhenger.
- Barnet skal oppleve egenverd og mestring ved å få anledning til å prøve ut egne ferdigheter i ulike situasjoner



Vennskap og fellesskap

Personalet skal:



- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre Tiltak for å oppnå dette:

- Skape fellesskap gjennom felles opplevelser.
- Bruk av FN barnekonvensjon sine vennebøker.
- Skape gode relasjoner mellom barna ved bevisst bruk av små grupper og felles opplevelser.
- Ulike pedagogisk opplegg.
- Refleksjon på møter om tiltak som kan styrke vennskap og forebygge negativ samhandling.
- Være kjent med kommunens handlingsplan for forebygging av mobbing i barnehagen.
- Danne lekegrupper og observere at barna har noe å leke med/ styrker deres posisjon i gruppen.

Mangfold og gjensidig respekt

Personalet skal:

- fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt.
- synliggjøre variasjon i verdier, religion, livssyn og mangfold i familieformer.
- bruke mangfold som ressurs i barnehagen
- støtte, styrke og følge opp barna utfra deres kulturelle og individuelle bakgrunn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Møter hvert enkelt barn/ familie med respekt for deres kultur, religion og bakgrunn.
- Vi hilser og sier ha det, og snakker høflig til og om hverandre.
- Synliggjøre det flerkulturelle ved å henge opp velkommen på alle språk som er representert, og henger opp flaggene fra hvert land.
- Vi bruker tolk ved foreldresamtaler og ellers, dersom det er nødvendig.
- Markerer samefolkets dag.
- Flerkulturelle uker hvor vi har de forskjellige landene som er representert her i barnehagen som tema, og lærer mer om dem. Avslutning av disse ukene markerer vi med en «fest», hvor vi har mat fra forskjellige land som foreldrene kan bidra med om de ønsker.
- I dagligdagse situasjoner og temasamlinger lærer vi barna om verdier og normer som gjelder i samfunnet.
- Bruke tid til hvert enkelt barn ved å vise interesse for det som skjer i barnas liv.
- Vi skal være lydhøre for barnas innspill.

Medvirkning

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet)



Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnets følelsesmessige reaksjoner og uttrykk blir tatt på alvor
- Barnet blir møtt med anerkjennende kommunikasjon.
- Personalet skal legge til rette for at barns valg i lek og aktiviteter blir hørt og prøve å ta hensyn til deres ønsker.
- Barnet får være med å bestemme hvordan egen bursdagsfeiring skal foregå.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.
- Foreldrerådet:
Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.
- Samarbeidsutvalget (SU):
Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.

Våre tiltak for å arbeide mot målene:

- Personalet har daglig kontakt med foreldre/foresatte ved hente- og bringesituasjoner.
- Foreldre/foresatte får tilbud om to foreldresamtaler i løpet av året, og ellers ut ifra behov og ønsker.

- To årlige su møter
- Udir sin brukerundersøkelse i november.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen inviterer nye foreldre til foreldremøte om våren for de som skal starte om høsten.
- Vi har tilvenningsdag/bli-kjent-dag for nye barn og foreldre på våren.
- Barnet får tildelt en kontaktperson, som følger det gjennom starten.
- Vi deler ut informasjonsskriv til nye foreldre.
- Vi anbefaler at barnet har korte dager i begynnelsen, og vi oppfordrer foreldrene til å bruke god tid på tilvenningen.
- Barnehagen og foreldre samarbeider og gjør avtaler om tilvenning ut fra barnets behov.
- La barnet ha med seg noe som er trygt hjemmefra; som f.eks. smokk eller kosebamse som barnet kan ha sammen med seg når det skal sove.
- Har tolkesamtaler om det er behov for det.
- Trygghetssirkelen, «circel of security». Ansatte er kjent med hvilke behov barna har for foreldrenes/ og andre «trygghetspersoners»? støtte, både når de utforsker verden og når de opplever vanskelige følelser. Vi ønsker å bygge trygge, gode og sterke relasjoner mellom barn og voksne i barnehagen.

Overgang barnehage-skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi følger kommunens håndbok for overgang barnehage skole.
- Vi har førskoleklubb en gang i uka.
- Vi øver på konsentrasjon, på å ta imot beskjed, på utholdenhet og selvhjelpsferdigheter.

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon,
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.
- Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Vi bruker Udir sine ståstedsanalyser.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Alle ansatte deltar i årsplanarbeidet på planleggingsdager
- Utarbeider et årshjul som inneholder oversikt over tema som hele barnehagen skal arbeide med gjennom året
- Planlegger tema og arbeid på avdelingsmøter og pedagogiske arbeidsmøter
- Legger ut bilder på «Visma – min barnehage» fra aktiviteter og turer
- Gjennomfører Udir sine egenvurderinger i januar og fortløpende utover, der vi i etterkant utarbeider tiltak i forhold til resultatet
- Barnehagens inneområde er preget av temaarbeidet som arbeides med i perioden
- Fortløpende vurdering og tiltak på ulike møter
- Årsrapport

Digital praksis

Personalet skal

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Bruk av digitalt mikroskop for å forstørre detaljer.
- Bee bot, programmering.
- Barna skal få bruke spill på nettbrett.
- Ta bilder med nettbrett, kamera og telefon. De eldste skal medvirke i utskriftprosessen.



Progresjonsplan for fagområdene

Rammeplanen pålegger oss å sørge for at barna får erfaringer og gis kunnskap, ferdigheter og holdninger innen syv fagområder: Læring innenfor de ulike fagområder skjer både daglig og uformelt, og i voksenstyrte og planlagte læringssituasjoner.



Kommunikasjon, språk og tekst

- Personalet skal
 - Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre, gjennom språkstimulerende aktiviteter i barnehagen
 - Synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer.
 - Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg og stille spørsmål.
 - Oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
 - Støtte barns lek med og utforskning av skriftspråk
 - Bruke varierte uttrykksformer og tilby mangfold av bøker, sanger, bilder
 - Inkludere alle barn i språkstimulerende aktiviteter
- Legge til rette for felles opplevelser som gir grunnlag for samtale, spørsmål og refleksjon.
- Personalet hjelper barn til å sette ord på opplevelser, handlinger og følelser ved aktiv tilstedeværelse i barnas aktiviteter.
-

1-2 år

Barnet lærer ord og begreper ved at personalet benevner barnets handlinger og ønsker. Vi tolker hva barnet vil uttrykke og setter ord på dette. Personalet jobber systematisk med innlæring av navn på kroppsdeler og navn på klær. Personalet skal sette navn på og anerkjenne følesuttrykk. Vi bruker billedbøker, data/ipad, sanger, rim og regler i samspill med barna.

3-4 år

Personalet dramatisere fortellinger med bruk av konkrete. Personalet oppmuntre til, legger til rette og deltar i rollelek. I mindre grupper fanger vi opp barnas verbale og kroppslige

innspill og bygger videre på dem ved å være lyttende og deltakende. Personalet skaper felles opplevelser som barna kan snakke om. Personalet skal lære barna å sette navn på egne følelser. Barna skal få øve seg i å indentifisere ulike lyder og sette navn på disse.

5-6 år

Personalet skal lære barna å ta roller og dramatiserer små fortellinger og eventyr. I temasamlinger og daglige aktiviteter oppmuntres barna til å lage egne fortellinger. Personalet skal la barna øve på å motta og gi beskjeder. Det gjøres i spontane situasjoner og i mer strukturerte førskolegrupper. Barna oppmuntres til lekelesing og lekeskriving Oppmuntre barna til å ta ordet i gruppa, og til å lytte til hva andre sier.

Tiltak for alle barn

- Daglig bruk av bøker, rim, regler og sanger.
- Vi bruker konkreter for å forsterke språkopplæringen.
- Barna deltar i internasjonal uke der de blir mer kjent med musikk, språk, dans, gjenstander, klær og mat fra ulike områder i verden. Barna får kjennskap til dyr, boformer og natur fra området.
- Personalet skal være bevisst sitt eget kroppsspråk og verbalspråk.
- Personalet skal ha en anerkjennende kommunikasjon. Dvs at vi forstår og aksepterer barnets uttrykk og opplevelser.
- Vi skal møblere rommene med tanke på godt språkmiljø og tilpasse de ulike alderstrinn.
- Barna skal få bruke data og i Pad.

Kropp, bevegelse, mat og helse.



Personalet skal

- Være aktive og tilstedeværende, støtte og utfordre barna til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring
- Bidra til at barn kan tilegne seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile
- Gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne.
- Bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser
- Legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltids glede
- Kjenne til og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn

1-2 år

Personalet skal legge til rette for og oppmuntre barnet til allsidig bevegelses-erfaring.

Gi barnet mulighet til å utvikle gode matvaner.

Barnet skal lære seg å være sammen med andre barn og voksne, det skal lære å dele, vente på tur og utvikle en begynnende forståelse for andre barn sine grenser.

Barnet får tilrettelagt sovetid.

Barna får kjennskap til og mulighet for å delta i dans, bevegelse og sangleker.

Personalet skal legge til rette for en begynnende interesse for på/av -kledning, og hvor skoene skal være.

3 -4 år

Hygiene og toalett-trening får større plass. Barnet lærer opp til å ta større ansvar for kvalitet i f.eks. handvask.

Barnet skal bli mere delaktig i på/avkledning, og ta en større del av ansvaret for at klær og sko kommer på rett plass

Finmotoriske aktiviteter som puslespill, tegning, lego osv får større plass.

Smøre på sin egen mat ved bruk av kniv. Rydde av bordet etter mat.

Personalet skal oppmuntre barnet til å bli oppmerksom på egne og andre sine grenser og respektere disse.

5 – 6 år

Barnet blir introdusert for mer avanserte finmotoriske aktiviteter, og barnet oppmuntres til å øke kvaliteten i formingsaktiviteter. Barnet øver på blyantgrep.

Barnet øver på å smøre sin egen mat og beregne nok pålegg.

Barnet trener på å bli mer selvstendig ved at personalet oppmuntrer det til å kle på og av seg alt av klær, og barnet øver på å ta rede på eget tøy.

Barnet får mer selvstendighetstrening i toalettsituasjonen.

Barnet får mer kunnskap om mat og kosthold gjennom tema arbeid og tradisjoner som følger årets gang.

Barna kan delta på forberedelser av måltider.



Tiltak for alle barn

- Personalet skal gjennom turer, sangleker, planlagte og spontane ute og inne aktiviteter, legge til rette for utvikling av de grunnleggende bevegelsene.
- Ha opplegg om egen kropp og egne grenser.
- Vi skal lære barna å snakke positivt om hverandre i dagliglivets situasjoner og i mer systematiske opplegg.
- Vi skal lære barna å sette ord på egne følelser. I dagligdagse situasjoner og i systematiske opplegg.
- Vi skal lære barna at det er positive og negative konsekvenser av deres handlinger ved å veilede barna til riktig atferd.
- Når barna begynner å kle på seg selv, skal vi være støttende og veiledende voksne.
- Vi skal lære barna å vaske hendene før måltider og etter toalettbesøk.
- Vi skal følge nasjonale retningslinjer for mat og måltider i barnehagen og vektlegge måltidets sosiale funksjon.
- Barnehagen har felles forståelse for avvikling av bursdager med hensyn til valg av mat.
- Bruke barnekonvensjonens bøker i temaarbeid.
- Vi skal ha fortløpende evaluering av måloppnåelse.

Vi er en HOPP-kommune, og skal følge tiltak og opplegg som utarbeides av prosjektgruppa.

Kunst, kultur og kreativitet

Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk. Personalet skal stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelse, utprøving og eksperimentering.

Personalet skal

- Samtale med barn om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk
- Gi rom for, støtte og berike barns bearbeiding av møter med kunst og kultur
- Være lydhøre, anerkjennende og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur

- Være lyttende og oppmerksom på barns ulike kulturelle uttrykk, vise respekt for deres uttrykksformer og fremme lyst til å gå videre i utforskning av de estetiske områdene
- Motiverebarna til å uttrykke seg gjennom musikk, dans, drama og annen skapende virksomhet og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer
- Synliggjøre og skape etiske dimensjoner i barnehagens inne og uteområde
- Bidra til at barna blir kjent med mangfold av tradisjoner og kunst og kulturuttrykk fra fortid og samtid
- Bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppa.

1 – 2 år

- Vi lar barna bli kjent med ulike materialer gjennom berøring og sansing; smake, lukte, høre og røre.
- Personalet oppmuntrer barnet til å bruke fingermaling, male med pensel, rable, bruke plastilina og lekedeig og andre ting som kan brukes til formingsaktivitet.
- Daglige samlinger med sang og musikk.
- Vi bruker enkle barnesanger, med og uten bevegelse, rim og regler. Sangplakater – vi peker, benevner og synger.
- Vi dramatiserer enkle eventyr med konkrete. Vi bruker enkle bøker – billedbøker/pekebøker.

3 – 4 år

- Personalet gir barna mulighet til å bruke ulike formingsmaterialer og teknikker som de får utfolde seg med.
- Videreutvikle sine formingsuttrykk.

5 – 6 år

- Ved å bruke dramatisering av historier får barna øve seg på å ta roller og si replikker.
- Barna blir introdusert for nye formingsteknikker som f.eks. akvarell og oljemaling.
- Barna får mulighet til å leke, utforske og lage produkter med ulike ting og materialer som vi kjøper inn eller henter i naturen.
- Bøkene som leses skal også bidra til å utvide fantasien



Natur, miljø og teknologi.

Barnehagen skal bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning, kunnskap og læring. Barna skal få en gryende forståelse for å verne om naturen. Barna skal få erfaring med å være ute i forskjellig vær til alle årstider.

Personalet skal

- Legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring
- Gi barna anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
- Synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om sammenhenger i naturen
- Utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna

Hva vektlegges i de ulike aldersgruppene – progresjon.

1-2 år

Barnet blir kjent med husdyr og fjøs dyr. Lærer dyrelyder og dyrenavn..
Barnet får i vannlek utforske ulike materialer. Flyte, synke, lekk, volum osv.
Bruke uteområdet i barnehagen.
Bruke sansene til å bli kjent med forskjellige naturmaterialene vi finner på barnehageområdet.
Se, føle, lukte og smake.

3 – 4 år

Ut på tur i nærområdet. Skog, fjære og sentrum.
Være bevisst på at vi plukker opp søpla etter oss og lære hvorfor vi gjør det.
Lære seg hvilke skogsdyr som er vanlig i Norge. Sporjakt.
Formingsaktiviteter med naturmateriale
Realfagsforsøk
Være nysgjerrige på alt liv i naturen, vise omsorg og respekt.

5 – 6 år

Oppleve alle årstidene, og få en forståelse hvorfor ting forandrer seg i naturen i løpet av et år.
Gi mulighet for å lære navnet på de vanligste fuglene vi ser her på Finnsnes.
Lengre turer.
Såing, stell og høsting av egne grønnsaker i barnehagen
Lage høstsuppe med grønnsaker
Bruke «forstørrelsesglasset» man kan koble til ipaden for å se nærmere på insekter, biller, blader og ting de har lyst til å se nærmere på.
Plukke bær i nærområdet

Tiltak:

- Vi skal bruke nærmiljøet vårt til turer
- Turdagene skal være planlagte og spontane.
- Barna skal bli oppmerksom på de vanligste dyr, fugler og insekter som holder til rundt barnehagen. Dette vil følge årets gang og ta utgangspunkt i observasjoner i her og nå situasjoner og mer planlagte aktiviteter.
- Barna skal lære å ta med seg eget søppel/avfall når de ferdes i naturen og på andre turer.
- Barna skal ta bilder med fotoapparat.
- Barna skal sammen med voksne, bruke pc og ipad som oppslagsverk ved behov.
- Barna skal på utelekeplassen ha tilgang på ulikt materiell som planker, rørbiter, målebånd o.l som de kan bruke til konstruksjonslek.



Antall, rom og form,

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.

Personalet skal

- Bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen
- Bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning
- Styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer
- Legge til rette for matematiske erfaringer gjennom å berike barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler
- Stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning



•
Hva vektlegges i de ulike aldersgruppene – progresjon.

1-2 år

Barna skal i lek og hverdags-situasjoner bli kjent med begrepene *stor og liten, og tallramsen fra 1-10*. I samlingsstunden og andre pedagogiske opplegg blir barna gjort oppmerksom på hvor mange barn som er til stede, i tillegg til at de får øvet på tallramsen gjennom sang og regler.

Under lek og andre aktiviteter skal barna få begynnende erfaring med sortering, klassifisering og sammenligning. Vi bruker klosser, baller og puttebokser for at barna skal bli kjent med ulike former, som firkant, trekant og sirkel. Barna har tilgang til enkle puslespill. Klosser og duplo er tilgjengelig for konstruksjonslek. De ansatte skal legge til rette for et lekemiljø der barna får utvikle sin romforståelse ved bruk av kroppen og sansene.

3–4 år

De ansatte bruker begrepene *stor/liten, over/under* og andre preposisjoner bevisst i her og nå situasjoner slik at barna blir kjent med ulike begreper. Barna øver på å kunne følge instruksjoner knyttet til plasseringsord. Barna skal bli mer bevisst på former og mønstre: *stripet, rutet, ensfarget, blomstrete* m.m, og sortere ut fra dette. De skal bli bedre kjent med tall og mengder, i tillegg til å kunne tallramsen opp til 10. Det tilbys brettspill som er tilpasset barnets alder. Barna har tilgang til mer avansert puslespill enn tidligere. Personalet legger til rette for at barna får erfaring med vekt, antall og volum f.eks. gjennom baking, lek i sandkassa og helle melk selv

5 – 6 år

Barna får en forståelse for at matematikk er en naturlig del av livene våre. De skal få mulighet til å tilegne seg gode anvendbare matematiske begreper. De eldste barna er på Førskolegruppe der de fokuserer på det de skal lære før de starter på skolen, f.eks. skrive tallene "riktig", geometriske figurer osv. De får utdelt "Trampoline" som er et hefte som omhandler ulike tema, bl.a. matematiske oppgaver. De ansatte lærer barna motsetninger som *yngst - eldst, lavest - høyest, smal - brei, vannrett - loddrett* m.m.

Tiltak:

- Barna skal gjennom bruk av blant annet duplo, puslespill, puttekasser og lego få allsidige sanseerfaringer med antall, rom og form tilpasset barnas alder og modenhet
- Barna skal gjennom lek og spill få kjennskap til begreper som størrelser, tall, rekkefølge og former tilpasset barnas alder og modenhet.
- Barna skal ved hjelp av vekt, klokke, målband/linjal og digitale verktøy få mulighet til å delta i aktiviteter der de får erfaringer med å bruke matematiske begreper tilpasset barnas alder og modenhet.
- Personalet skal i lek som finger-regler, eventyr, sang, telling og sortering aktivt stimulere barnas bruk av matematiske begreper tilpasset barnas alder og modenhet.
- Barna skal ha tilgang til relevante bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmateriale, leker og utstyr i arbeidet med dette fagområdet.
- Personalet skal legge til rette for lek både ute og inne der barna får erfaringer med ulike begreper som mål, mengde, avstander, tid og rom.
- I daglige gjøremål skal barnet lære sortering blant annet ved å legge leker og materiell på riktig sted.
- Personalet skal er bevisst på å bruke det matematiske språket
- Barna skal gjennom bruk av kalender bli kjent med dato, ukedager og måneder



Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft Personalet skal.

Hva vektlegges i de ulike aldersgruppene – progresjon.

1-2 år

Personalet er aktiv og nær når barna leker, og veileder barna i hvordan de skal være mot hverandre.

I samvær med andre barn får barnet økt forståelse for forskjellen på mitt og ditt ved at personalet setter ord på, og forklarer sammenhengen for barnet. Ved å bruke benevnelser på følelser som glad og lei seg hjelper personalet barnet til å bli bevisst egne og andres følelser.

3–4 år

Toleranse og respekt for hverandre får større plass. I dagliglivets situasjoner, planlagte aktiviteter og i lekegrupper skal personalet oppmuntre barna til å sette ord på sine tanker og følelser.

5–6 år

Barna skal bli kjent med samfunnets grunnleggende normer og verdier og utvikle interesser for og respekt for hverandre.

Arbeide videre med samspill og konfliktløsning ved at personalet oppmuntrer barna til å finne løsninger og bli bevisst ulike handlingsalternativer.

Tiltak.

- Personalet skal samtale med barn om religiøse og kulturelle uttrykk og være bevisst på hvordan egen deltakelse kan støtte og utvide barns tenkning. Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarv og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- Formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer
- Identifisere verdikonflikter i hverdagen, reflektere over verdiprioriteringer og holdninger og ha et bevisst forhold til hvordan disse kommer til uttrykk i arbeidet med barna

Nærmiljø og samfunn.

Barnehagen skal bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunn og verden.

Kulturelt mangfold, ulike yrker, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet.

Barna skal i leken lære seg og forhandle og diskutere. Gryende kjennskap til

menneskerettighetene. Kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og nasjonale minoriteter. Demokrati og samfunn.

1 - 2 år

Barna opplever glede av å være en del av et større fellesskap.



De øve på begynnende turtaking og opplever smått at egne handlinger får konsekvenser ved at personalet gjør barnet bevisst på dette. «ser du hvor glad han ble nå?» «Du blir våt når du...»

Det trenes på regler for sosialt samspill og rutiner ved at vi har fast dagsrytme og gjør de samme tingene hver dag. Utvider innholdet etter hvert.

Bøker og sanger blir mye brukt.

3 – 4 år

De voksne bruker grupper, samlingsstund og aktiviteter til at barna skal få erfaring med at alle er viktige, og har rett til å bli sett og hørt i et fellesskap. De trener på å snakke en om gangen og lytte til det som blir sagt.

Barna lærer seg mer til å ta vare på ting rundt seg, slik som leker, bøker, natur og miljø. De oppfordres til å behandle bøker fint, legge saker på plass, ta med sitt eget søppel når de har vært på tur. De får flere erfaringer utenfor barnehagen ved å gjøre besøk på institusjoner i nærmiljøet slik som bibliotek, brannstasjon, butikk, skogen o.l.

5- 6 år

Førskolegruppa får mer bevisst trafikkopplæring ved at de øver på å gå over veien og er mer utenfor barnehagens område.

Varierte utfordringer.

Utvider barnas erfaringer og læring

Ved temaarbeid om samene får barna mer forståelse for kulturelle likheter og forskjeller.

Tiltak

- Bruke lekegrupper for å bygge opp relasjoner mellom barna
- Veilede og hjelpe barna i leken
- Månedlige turer til DMS – prosjekt Livsglede. For de eldste barna.
- Benytte nærområdene aktivt som skogsturer, lekepark, bibliotek, fjæra, brannstasjon, politistasjon m.m.
- En uke i februar er det tema om samene. Barna får kjennskap til samisk musikk, klesdrakt, språk, samenes nasjonaldag, mat, farger og kultur.
- Barnekonvensjonens punkter om barns rett til privatliv, bidra til at barn lærer seg å sette egne grenser og å respektere andre sine grenser.



Kommunale satsingsområder:

1. Språk og musikk

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barnet får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Ved å ha fokus på kommunikasjon gjennom musikk kan barna lettere lære språk, kommunikasjon og føle tilhørighet til andre barn. I sang og musikklek kan alle delta selv om de ikke har så gode språkferdigheter. Personalet ønsker inspirasjon til hvordan de kan gjennomføre musikkstunder og legge til rette for gode språkmiljøer og musikkglede i hverdagen.



Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
- Barnehagen skal støtte barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler. - Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. - Barna skal støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. - Alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. -
Våre tiltak for å oppnå dette i år
• Hyppigere tilrettelegging for sang og musikklek i barnegruppa. • Barnet skal ha tilgang til utstyr og materiell som stimulerer språklig aktivitet. • Daglig bruk av bøker, rim, regler og sang. • Utvide ordforråd ved bruk av konkreter, bilder, bøker, språk apper på ipad og andre pedagogiske verktøy og opplegg. •
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
• Personalet skal observere barnets språkutvikling ved bruk av «Alle med» skjema eller «Tras». • Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter.
Kompetanseutvikling
• Personalet skal delta i regional kompetanseutvikling gjennom lærende nettverk og egen kursdag.

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevist forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha det bra. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å bli mere aktive, spise sunnere, forebygge helseproblemer og skape bedre trivsel.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet	
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen	
Mål fra Rammeplanen	
• Barn skal oppleve matglede og matkultur • Barn skal medvirke i mat og måltidsaktiviteter • Barna skal motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.	
Våre tiltak for å oppnå dette i år	
- Sunt kosthold/ felles innkjøpslister for matvarer - Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute - Barn som sover, får tilpasset måltid - Barna får tilbud om frukt/grønt hver dag	
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet	
- Tema på planleggingsdager og pedagogiske arbeidsmøter - Fortløpende vurdering av barnas matinntak. - Foreldresamarbeid/foreldresamtaler. - Sovelister.	
Kompetanseutvikling	
• Delta i kommunens Hopp prosjekt • Faglige diskusjoner på planleggingsdager og pedagogiske arbeidsmøter.	

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Lære barna å sette grense for egen og andres kropp • Barna skal lære seg selvregulering • Barna skal lære seg å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. • Barna skal lære seg prososiale ferdigheter som å dele, vise empati og forståelse for andre barn, hjelpe dem, løse konflikter og inkludere andre • Barna skal ha mulighet til ro, hvile, og avslapping i løpet av barnehagedagen • Barnehagen skal bidra til barnas trivsel. Livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
- Oppdager vi mobbing, har vi en plan for å håndtere - Lære barna til å si nei hvis andre bryter deres personlige grense - Ha barna i mindre grupper/aldersdelte - Hvilestund hver dag - Individuelle sovetider tilpasset barnas behov for søvn. - Gjennom tilrettelagte aktiviteter lærer de egenferdigheter som styrker selvfølelsen - I frilek og aktiviteter er voksne nært til stede og veileder barna i motgang og medgang. - Barna får delta i aldersnivå baserte grupper som styrker vennskap, tilhørighet, samhold, mestringsfølelse og selvtillit. - Nært samarbeid med barnas hjem - Samarbeid med PPt, helsestasjon m.m.
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
 - Månedspan/temaarbeid - Bilder - Send info ut i Visma appen - Oppslag på avdelingene over hva vi jobber med - Tema på planleggingsdager og pedagogiske arbeidsmøter
Kompetanseutvikling
- Holde seg faglig oppdatert - Kjennskap til plan mot mobbing - Repetere e-læringskurs om vold og seksuelle overgrep - Delta i kommunens HOPP prosjekt



2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
• Barnehageloven og Rammeplanen. • Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager. • Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
• Daglig fysisk aktivitet • Fremme bevegelsesglede og motorisk utvikling
Våre tiltak for å oppnå dette i år
- 60 min daglig organisert fysisk aktivitet for alle barn - Minimum to -tre timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste - Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne - Ukentlig barnedans/disko - Turer i nærområdet •
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
- Ta bilder og skrive tekst - Send ut bilder i foreldreappen - Månedsbrev - Vurdere arbeidet underveis i personalgruppa - Månedlige tilbakeblikk på hva som har vært bra og hva som ikke har fungert og hvorfor - Barnas medvirkning i vurderingsarbeidet?
Kompetanseutvikling
• Personalet skal lære seg nye danser, sanger osv. • Delta i Hopp prosjektet - erfaringsdeling

Planleggingsdager

Mandag 16 august 2021

Felles kursdag i oktober 2021, ReKomp Språk og musikk. Ikke fastsatt dato.

Mandag 3 januar 2022

Mandag 2 mai 2022

Fredag 27 mai 2022

Feriestengt uke 29 og 30

Årshjul 2021 - 2022

August	September	Oktober
Nytt barnehageår 16.08.21 Planleggingsdag Tilvenning til barnehagen 	Tilvenning fortsetter  Brannvernuke	Planleggingsdag/kurs Foreldremøte
November	Desember	Januar
Mørketid Fargefest	Lussekatter, pepperkaker og risgrøt. Nissefest 	Planleggingsdag 3 januar Solfest og solboller 
Februar	Mars	April
Samefolkets dag 6 februar Flerkulturell måned Mat følger tema 	Barnehagedag Kartlegging av barnas ferie.	Påskefrokost. Kirkebesøk Påske uke 15 
Mai	Juni	Juli
 17 mai vi serverer friske bær 27 mai Planleggingsdag	 Besøk av nye barn. Foreldremøte for nye foreldre.	Ferieavvikling  Barnehagen stengt uke 29 og 30